

Strategija za plastiko: več recikliranja, manj odpadkov

EU želi zmanjšati količino plastičnih odpadkov. Strategija predvideva različne ukrepe, vključno s povečanjem reciklaže in prepovedjo nekaterih plastičnih izdelkov za enkratno uporabo.

Ljudje zaradi navidezne priročnosti uporabljamo ogromno plastičnih izdelkov. Toda zaradi njihove vse večje priljubljenosti je vse več tudi plastičnih odpadkov, kar močno onesnažuje okolje, povzroča izumiranje živalskih vrst ter škodi zdravju ljudi.

Da bi zmanjšala količino odpadkov, je Evropska komisija izdelala t.i. [strategijo za plastiko](#), ki jo je septembra 2018 potrdil tudi Evropski parlament.

Recikliranje

V EU vsako leto ustvarimo okoli 26 milijonov ton plastičnih odpadkov. Od tega jih recikliramo manj kot 30 odstotkov, del odpadkov pa za obdelavo izvozimo v države, ki niso članice EU. Preostanek zakopljemo v odlagališča pod zemljo ali sežgemo, velik del odpadkov pa žal še zmeraj konča v naravi, kjer onesnažuje gozdove, reke, obale in morja.

S strategijo za plastiko želimo zagotoviti, da bo do leta 2030 vso plastično embalažo mogoče ponovno uporabiti ali reciklirati, ter zmanjšati uporabo [mikroplastike](#) ter plastičnih izdelkov za enkratno uporabo. [Evropski poslanci prav tako želijo](#) uvesti minimalne deleže recikliranih materialov v določenih izdelkih, kjer je to tehnološko in stroškovno smiselno, ter sprejem minimalnih standardov kakovosti za reciklirano plastiko.

Dejstva in številke: [Več o stopnjah recikliranja v EU.](#)

Mikroplastika

Mikroplastika so majhni plastični delci, ki v premeru merijo manj kot 5 milimetrov. Vse pogosteje jih najdemo v morjih in ocenah, pa tudi v pitni vodi in hrani. Mikroplastiko v okolju zaužijejo živali, zaradi česar mnoge poginejo. Vsebuje dodatke, kot so stabilizatorji ali zaviralci gorenja ter druge možne strupene kemične snovi, ki škodujejo tudi zdravju ljudi.

Kljub katastrofalnim učinkom na okolje pa lahko izpuste mikroplastike močno zmanjšamo z relativno enostavnimi ukrepi. Poslanci so tako pozvali k prepovedi mikroplastike, ki se namenoma dodaja kozmetičnim izdelkom, izdelkom za osebno nego in čistilnim sredstvom do leta 2020. Predlagajo tudi, naj podjetja zmanjšajo izpuste mikroplastike pri proizvodnji izdelkov, kot so tekstil, pnevmatike, barve in cigaretni ogorki. Strožji normativi bi lahko v veliki meri preprečili izločanje mikroplastike iz teh izdelkov.

[Več o mikroplastiki: izvor, vpliv in rešitve](#)

Plastika za enkratno uporabo

Plastične izdelke za enkratno uporabo ljudje koristimo le nekaj minut, v okolju pa za razgradnjo potrebujejo več sto let, poleg tega po povzročajo številne smrti živali, ki plastiko zamenjajo za hrano. Kot dodaten ukrep ob uveljavitvi strategije za plastike je Evropska unija decembra 2018 uvedla prepoved nekaterih plastičnih izdelkov za enkratno uporabo. Sem spadajo na primer plastični pribor, krožniki in palčke za balone. Sprejeti ukrepi tudi zahtevajo, da podjetja za pakiranje izdelkov v plastično embalažo prispevajo k kritju stroškov za reciklažo in odstranjevanje zavržene plastike iz okolja.

Zakonodaja, ki [omejuje uporabo lahkih plastičnih vrečk](#), je bila v Evropskem parlamentu sprejeta že leta 2015.

[Več o plastiki v oceanih: dejstva, posledice in nova pravila EU.](#)

Briefing (EN)

[Plastika v krožnem gospodarstvu](#)



Video: strategija za plastiko

<https://www.europartv.europa.eu/en/programme/eu-affairs/a-plastic-strategy-for-a-circular-economy>